

7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

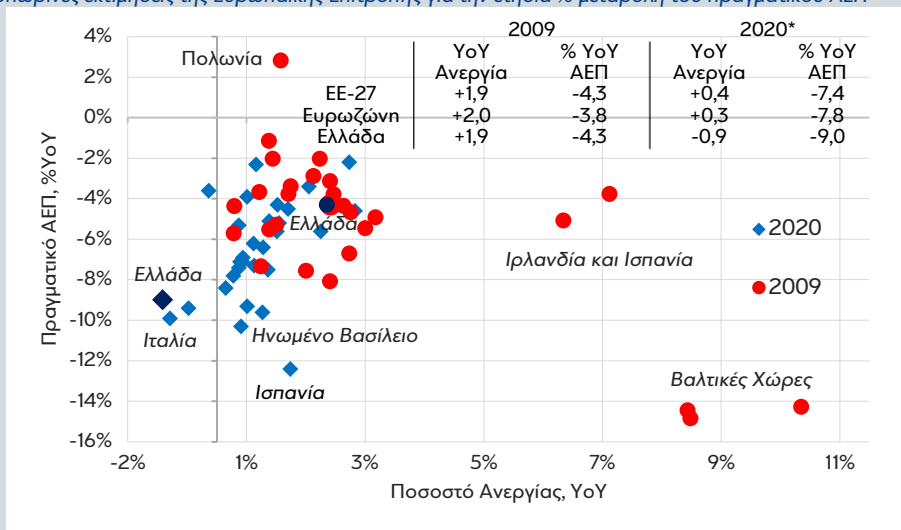
28 Ιανουαρίου 2021, Τεύχος 362

Πανδημία: μεγαλύτερη ύφεση από την παγκόσμια κρίση το 2009 αλλά μικρότερη αύξηση του ποσοστού ανεργίας

Η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, συνοδευόμενη από τα περιοριστικά μέτρα που εφάρμοσαν οι κυβερνήσεις, είχε ως αποτέλεσμα την απότομη και βαθιά συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας για το σύνολο των κρατών της Ευρώπης. Σύμφωνα με τις πρόσφατες προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), η ύφεση στην Ευρωζώνη το 2020 εκτιμάται ότι διαμορφώθηκε στο -7,2%. Το ίδιο μέγεθος, βάσει των φθινοπωρινών προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκτιμάται στο -7,8% και -7,4% για την ΕΕ-27.

Σχήμα 1: Ετήσια % Μεταβολή του Πραγματικού ΑΕΠ και Ετήσια Μεταβολή του Ποσοστού Ανεργίας το 2020* σε Σχέση με το 2009

* Για το 2020 χρησιμοποιούμε τον μέσο όρο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2020 για την ετήσια μεταβολή του ποσοστού ανεργίας και τις φθινοπωρινές εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), Eurobank Research.

Η τελευταία φορά που ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης για το σύνολο των χωρών της Ευρώπης – με εξαίρεση την Πολωνία – ήταν έντονα αρνητικός, ήταν το 2009. Η αντίστοιχη “πανδημία” εκείνου του επεισοδίου ήταν χρηματοπιστωτική. Ξεκίνησε με την κατάρρευση της αγοράς των ενυπόθηκων δανείων χαμηλής εξασφάλισης στις ΗΠΑ (sub-prime mortgage), μεγεθύνθηκε λόγω της υψηλής μόχλευσης, οδήγησε σε πτώση των πιστώσεων, διοχετεύτηκε στην πραγματική οικονομία, και λόγω των εμπορικών και χρηματοπιστωτικών δεσμών των κρατών εξαπλώθηκε στις περισσότερες οικονομίες της υψηλίου. Το αποτέλεσμα ήταν το πραγματικό ΑΕΠ στην ΕΕ-27 και την Ευρωζώνη να μειωθεί κατά -4,3% και -3,8% αντίστοιχα (-4,3% στην Ελλάδα).

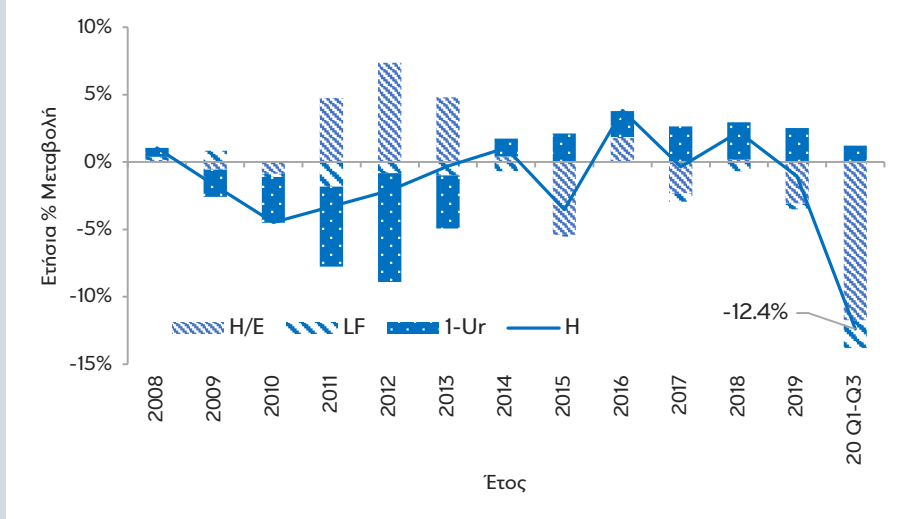
Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Στο Σχήμα 1 παρουσιάζουμε τη μακροοικονομική επίδοση – σε όρους πραγματικού ρυθμού μεγέθυνσης και μεταβολής του ποσοστού ανεργίας – των χωρών της ΕΕ-27 (και του Ηνωμένου Βασιλείου) για τα έτη 2009 και 2020. Για τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του 2020 χρησιμοποιούμε τις φθινοπωρινές εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και για το ποσοστό ανεργίας τις παρατηρήσεις Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2020. Η τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση για το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα είναι αυτή του Οκτωβρίου 2020 με 16,7%. Παρατηρούμε τα εξής δύο στοιχεία: 1^{ον} η ύφεση στην ΕΕ-27 και την Ευρωζώνη το 2020 προβλέπεται να είναι βαθύτερη σε σύγκριση με την αντίστοιχη το 2009 (-7,4% vs -4,3% για την ΕΕ-27) και 2^{ον} παρά την προβλεπόμενη μεγαλύτερη συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας, η αύξηση του ποσοστού ανεργίας στην ΕΕ-27 και την Ευρωζώνη το 2020 αποδεικνύεται χαμηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη το 2009 (+0,4 vs +1,9 ποσοστιαίες μονάδες για την ΕΕ-27). Επιπρόσθετα, στην Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ιταλία και την Πολωνία καταγράφεται μείωση αντί για αύξηση του ποσοστού ανεργίας.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Συνολικές Ώρες Εργασίας (H), Ώρες Εργασίας ανά Απασχολούμενο (H/E), Εργατικό Δυναμικό (LF) και Ποσοστό Ανεργίας (Ur)

Παράδειγμα: την περίοδο 2020Q1-Q3 η μέση ετήσια μεταβολή των συνολικών ωρών εργασίας διαμορφώθηκε στο -12,4%. Σε αυτό το αποτέλεσμα συνεισέφεραν: η μείωση των ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο -11,8 ποσοστιαίες μονάδες, η μείωση του εργατικού δυναμικού -2,0 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ η αύξηση του όρου 1-Ur (επειδή μειώθηκε το ποσοστό ανεργίας) αντιστάθμισε την πτώση των συνολικών ωρών εργασίας κατά +1,2 ποσοστιαίες μονάδες (-11,8 – 2,0 + 1,2 =(προσεγγιστικά) -12,4%)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Eurobank Research.

Τα προαναφερθέντα φαινομενικά παράδοξα αποτελέσματα ερμηνεύονται σε έναν βαθμό, 1^{ον} από την εφαρμογή υποστηρικτικών μέτρων για την απασχόληση όπως οι αναστολές συμβάσεων εργασίας (τα εν λόγω μέτρα μειώνουν τα κόστη επαναπρόσληψης και συγκρατούν σε έναν βαθμό τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος) και 2^{ον} από το γεγονός ότι ένα ποσοστό των ανέργων εξαιτίας των φυσικών περιορισμών της πανδημίας μεταπήδησε στον μη ενεργό πληθυσμό. Με αυτόν τον τρόπο, παρά τη βαθιά ύφεση, συγκρατήθηκε, προς το παρόν τουλάχιστον, η αύξηση του ποσοστού ανεργίας.

Σε όρους χρήσης του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας, η ύφεση το 2020 αποτυπώνεται στα στοιχεία των συνολικών ωρών εργασίας. Στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας, ο μέσος όρος (ανά τρίμηνο) των συνολικών ωρών εργασίας μειώθηκε σε ετήσια βάση κατά -12,4% (-8,4% στην Ευρωζώνη) την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020 (βλέπε Σχήμα 2). Από την άλλη πλευρά, η μέση μείωση των απασχολούμενων ατόμων διαμορφώθηκε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα (-0,8% YoY

βάσει της μηνιαίας έρευνας εργατικού δυναμικού και -1,3% YoY βάσει των εθνικών λογαριασμών). Σύμφωνα με την ταυτότητα που ακολουθεί ισχύει:

Συνολικές ώρες εργασίας (H)

≡

Ώρες Εργασίας ανά Απασχολούμενο (H/E)

επί

Εργατικό Δυναμικό (LF)

επί

1 – Ποσοστό Ανεργίας (1-Ur)

. Παρατηρούμε ότι η μείωση των συνολικών ωρών εργασίας αποτυπώνεται κυρίως στη συρρίκνωση των ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος ανά τρίμηνο διαμορφώθηκε στις 523,9 ώρες από 593,7 το αντίστοιχο διάστημα του 2019 (-11,8% YoY). Το εν λόγω αποτέλεσμα προκύπτει κυρίως από το γεγονός ότι οι απασχολούμενοι σε καθεστώς αναστολής σύμβασης εργασίας δεν συνεισέφεραν στις συνολικές ώρες εργασίας.

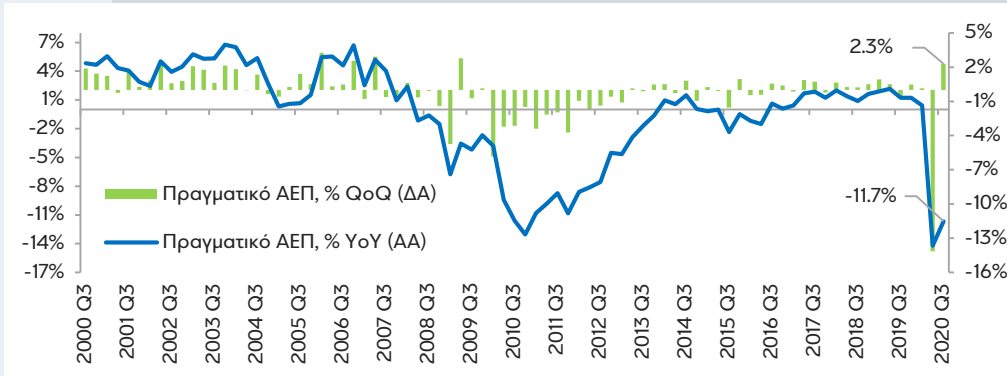
Βάσει της παραπάνω ταυτότητας αποδεικνύεται ότι η μεταβολή των συνολικών ωρών εργασίας (μαζί με την παραγωγικότητα της εργασίας προσδιορίζουν τον ρυθμό μεγέθυνσης μιας οικονομίας) δεν εξαρτάται μόνο από την πορεία του ποσοστού ανεργίας αλλά και από την πορεία του εργατικού δυναμικού και των ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο. Επιπρόσθετα, σε όρους μακροχρόνιας περιόδου, δείχνει ότι σε καθεστώς ισορροπίας ανάπτυξης (balanced growth path), η μόνη πηγή αύξησης των συνολικών ωρών εργασίας είναι η ενίσχυση του εργατικού δυναμικού. Συνεπώς, το δημογραφικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα (και άλλες χώρες) επηρεάζει αρνητικά το εργατικό δυναμικό, τις συνολικές ώρες εργασίας και ως εκ τούτου το σύνολο της παραγωγής της οικονομίας. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο είναι αναγκαίες οι μεταρρυθμίσεις που θα ενισχύσουν την παραγωγικότητα, έτσι ώστε μακροχρόνια να αντισταθμιστεί το προαναφερθέν αρνητικό αποτέλεσμα.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2020 η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν -11,7% (-14,2% (2020Q2) και +1,2% (2019Q3)), η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν +2,3% (-14,1% (2020Q2) και -0,7% (2019Q3))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2020: 2020 -9,0%, 2021 5,0%, 2022 3,5%

ΑΕΠ (% YoY & % QoQ)

Περίοδος: 2000Q3–2020Q3

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,3%

Διάμεσος: +0,9%

Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)

Ελάχιστο: -14,2% (2020Q2)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

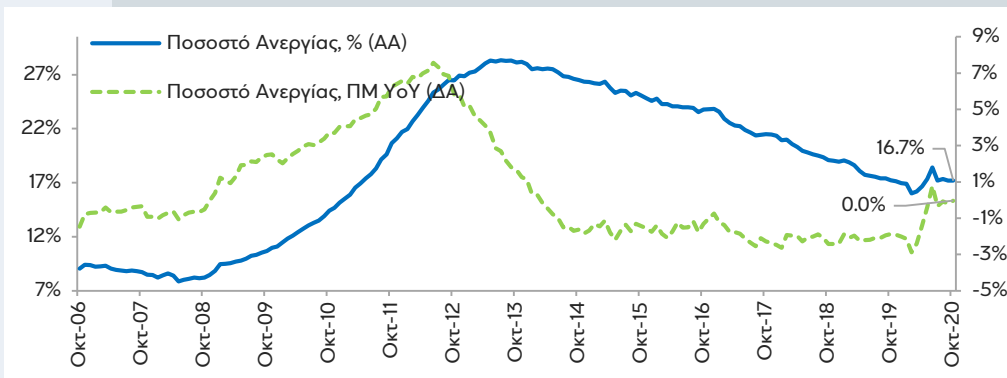
Δημοσίευση: 4/12/2020 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 8/3/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Οκτώβριο 2020 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 16,7% (16,7% (9/2020) και 16,7% (10/2019)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (ΜΟ 12 μηνών) ήταν στο 16,5% (16,6% (9/2020) και 17,6% (10/2019))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2020: 2020 18,0%, 2021 17,5%, 2022 16,7%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 10/2006-10/2020

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 18,3%

Διάμεσος: 18,8%

Μέγιστο: 27,9% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

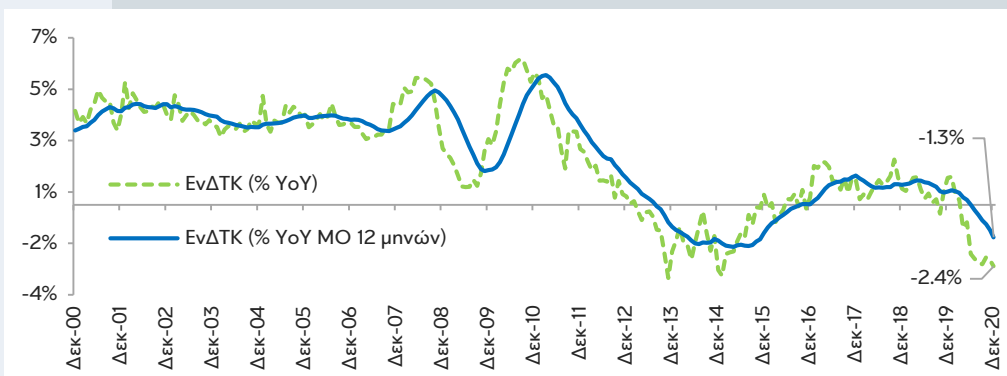
Δημοσίευση: 15/1/2021

Επομ. δημ.: 11/2/2021

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Δεκέμβριο 2020 η ετήσια % μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν -2,4% (-2,1% (11/2020) και +1,1% (12/2019)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια % μεταβολή (ΜΟ 12 μηνών) ήταν -1,3% (-1,0% (10/2020) και +0,5% (12/2019))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2020: 2020 -1,3%, 2021 0,9%, 2022 1,3%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 12/2000-12/2020

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,8%

Διάμεσος: +2,1%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

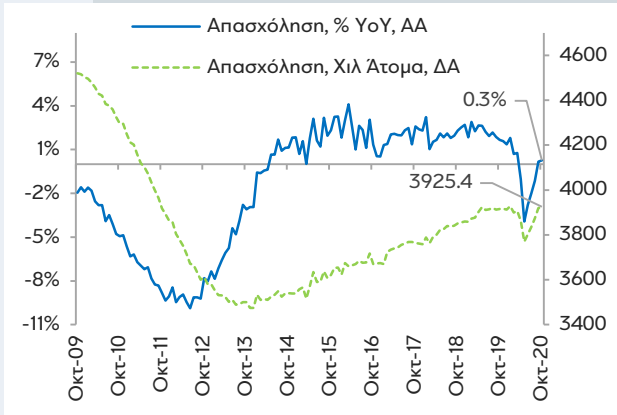
Δημοσίευση: 14/1/2021

Επομ. δημ.: 15/2/2021

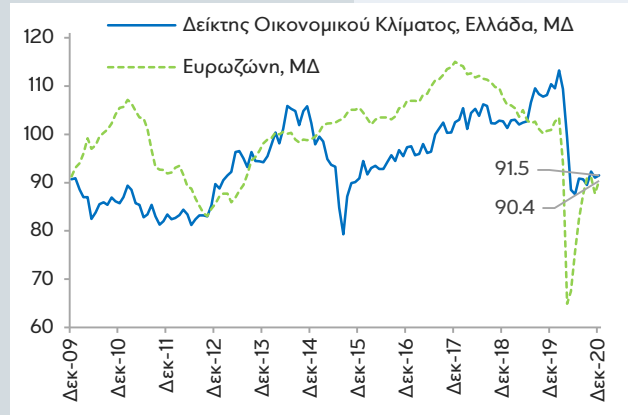
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (γ) Eurobank Research

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

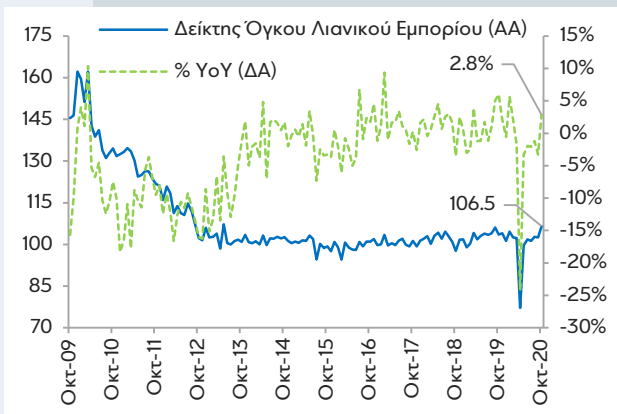
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +0,3% YoY τον Οκτ-20 από +0,2% YoY τον Σεπ-20, -0,7% YoY την περίοδο Νοε-19 – Οκτ-20 (12Μ) από +2,2% YoY την περίοδο Σεπ-18 – Οκτ-19 (επόμενη δημοσίευση: 11/2/2021)

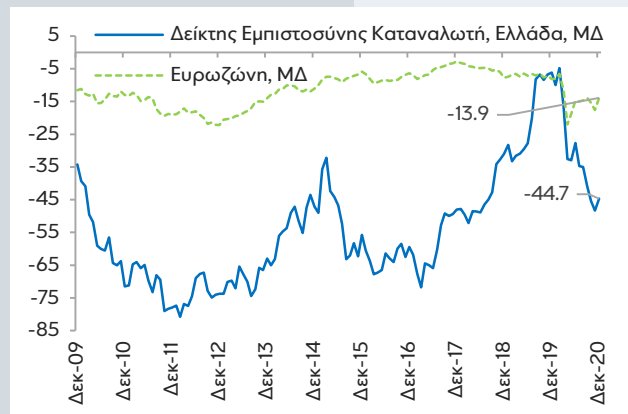
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 91,5 ΜΔ τον Δεκ-20, +0,5 ΜΔ MoM και -18,9 ΜΔ YoY τον Δεκ-20 από -1,3 ΜΔ MoM και -17,1 YoY ΜΔ τον Νοε-20 (επόμενη δημοσίευση: 28/1/2021)

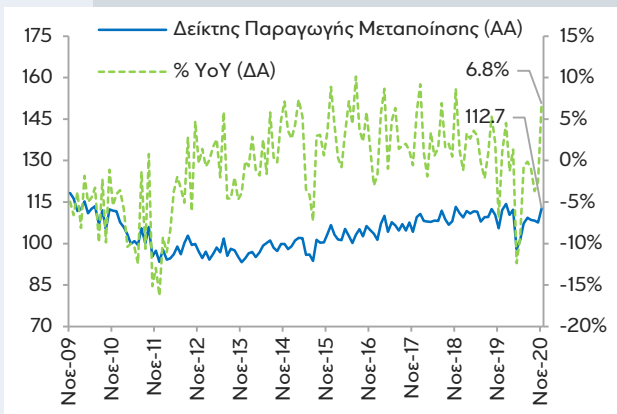
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +3,8% MoM και +2,8% YoY τον Οκτ-20 από -0,2% MoM και -3,3% YoY τον Σεπ-20, -2,2% YoY την περίοδο Νοε-19 – Οκτ-20 (12Μ) από +0,9% YoY την περίοδο Νοε-18 – Οκτ-19 (επόμενη δημοσίευση: 29/1/2021)

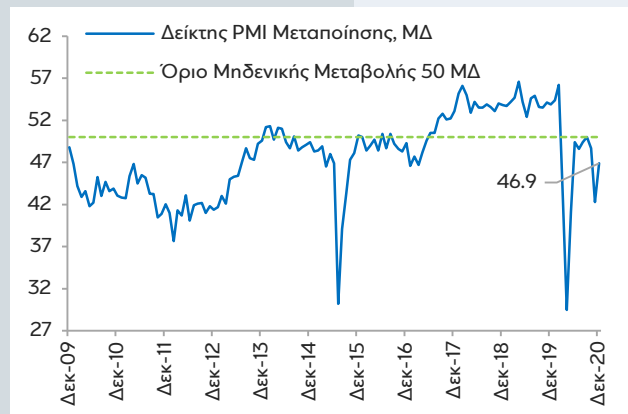
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -44,7 ΜΔ τον Δεκ-20, +3,6 ΜΔ MoM και -38,5 ΜΔ YoY τον Δεκ-20 από -2,8 ΜΔ MoM και -41,5 ΜΔ YoY τον Νοε-20 (επόμενη δημοσίευση: 28/1/2020)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +4,7% MoM και +6,8% YoY τον Νοε-20 από -0,6% MoM και -2,5% YoY τον Οκτ-20, -1,5% YoY την περίοδο Δεκ-19 – Νοε-20 (12Μ) από +0,9% YoY την περίοδο Δεκ-18 – Νοε-19 (επόμενη δημοσίευση: 9/2/2021)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 46,9 ΜΔ τον Δεκ-20, +4,6 ΜΔ MoM και -7,0 ΜΔ YoY τον Δεκ-20 από -6,4 ΜΔ MoM και -11,8 ΜΔ YoY τον Νοε-20 (επόμενη δημοσίευση: 1/2/2021)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), (γ) IHS Markit, (δ) Eurobank Research
Σημείωση: (α) ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Ενημέρωση: 28/1/2021

Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Μέτρηση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου				Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών						
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y	(1), (7)	% YoY	-	1.9%	2019	1.6%	2018	1.3%	2017	-0.5%	2016	-0.4%	2015	0.7%	2014
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	183.6		180.3		177.5		175.2		171.1		176.8	
Όνομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	183.4		179.7		177.2		174.2		171.1		177.3	
Ποσοστό Ανεργίας			%	-	17.3%		19.3%		21.5%		23.5%		24.9%		26.5%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	0.5%		0.8%		1.1%		0.0%		-1.1%		-1.4%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			% YoY	-	0.2%		-0.1%		0.4%		-0.6%		-0.3%		-1.9%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q		% YoY	Ναι	-11.7%	2020 Q3	-14.2%	2020 Q2	1.2%	2019 Q3	0.9%	2018 Q3	1.9%	2017 Q3	0.6%	2016 Q3
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			% QoQ	Ναι	2.3%		-14.1%		-0.7%		0.2%		0.7%		0.6%	
Ποσοστό Ανεργίας	m		% YoY	Ναι	16.7%	Οκτ-20	16.7%	Σεπ-20	16.7%	Οκτ-19	18.6%	Οκτ-18	21.0%	Οκτ-17	23.3%	Οκτ-16
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	Ναι	-2.4%	Δεκ-20	-2.1%	Νοε-20	1.1%	Δεκ-19	0.6%	Δεκ-18	1.0%	Δεκ-17	0.3%	Δεκ-16
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		% YoY	Ναι	0.7%	2020 Q3	-2.3%	2020 Q2	0.1%	2019 Q3	-0.6%	2018 Q3	0.6%	2017 Q3	-0.8%	2016 Q3
Σύνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	1.0%	2020 Q3	-12.0%	2020 Q2	1.5%	2019 Q3	1.7%	2018 Q3	2.4%	2017 Q3	3.5%	2016 Q3
Πραγμ. Δημόσια Καταναλωτική			% YoY	Ναι	4.4%		-2.7%		-1.2%		-4.4%		0.0%		1.1%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			% YoY	Ναι	-0.3%		4.6%		0.3%		-16.6%		23.6%		-2.5%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	-44.9%		-33.1%		9.9%		7.9%		8.8%		1.8%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	-6.4%		-12.9%		3.3%		6.5%		8.4%		7.0%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά άτομο)	q	(4), (7)	% YoY	Ναι	-10.0%	2020 Q3	-11.6%	2020 Q2	0.3%	2019 Q3	-0.9%	2018 Q3	3.1%	2017 Q3	-3.8%	2016 Q3
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			% YoY	Ναι	-7.6%		17.9%		3.5%		-2.5%		2.5%		-3.0%	
Αγορά Εργασίας																
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ. άτομα	Ναι	3925.4	Οκτ-20	3919.0	Σεπ-20	3915.4	Οκτ-19	3851.2	Οκτ-18	3764.7	Οκτ-17	3670.0	Οκτ-16
Άνεργοι			χιλ. άτομα	Ναι	786.4		786.2		786.0		879.4		1000.8		1113.1	
Εργατικό Δυναμικό			χιλ. άτομα	Ναι	4711.8		4705.2		4701.4		4730.6		4765.5		4783.1	
Μη Ενεργός Πληθυσμός			χιλ. άτομα	Ναι	3172.4		3183.1		3216.3		3232.3		3236.5		3251.4	
Αγορά Ακινήτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	% YoY	Όχι	3.2%	2020 Q3	4.2%	2020 Q2	8.3%	2019 Q3	2.2%	2018 Q3	-0.7%	2017 Q3	-1.5%	2016 Q3
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(5), (7)	ΜΔ	Ναι	46.9	Δεκ-20	42.3	Νοε-20	53.9	Δεκ-19	53.8	Δεκ-18	53.1	Δεκ-17	49.3	Δεκ-16
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	(1), (7)		% YoY	Ναι	8.4%	Νοε-20	-3.6%	Οκτ-20	-9.5%	Νοε-19	5.5%	Νοε-18	1.4%	Νοε-17	2.1%	Νοε-16
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο			% YoY	Ναι	2.8%	Οκτ-20	-3.3%	Σεπ-20	6.0%	Οκτ-19	-3.5%	Οκτ-18	0.2%	Οκτ-17	1.8%	Οκτ-16
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	-10.0%	2020 Q3	-19.9%	2020 Q2	-3.9%	2019 Q3	10.6%	2018 Q3	2.0%	2017 Q3	2.7%	2016 Q3
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκιν.			% YoY	Ναι	-2.6%		-38.1%		6.4%		14.3%		5.4%		14.6%	
Εξωτερικές Τομές																
Ισοζύγιο Τρεκουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	Σ12m € δις	Όχι	-11.1	Νοε-20	-11.2	Οκτ-20	-3.7	Νοε-19	-5.2	Νοε-18	-3.1	Νοε-17	-2.8	Νοε-16
Α. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)			Σ12m € δις	Όχι	-18.6		-18.9		-23.0		-22.3		-19.9		-17.8	
Α1. Καυσίμια			Σ12m € δις	Όχι	-3.2		-3.3		-5.2		-5.1		-3.7		-3.1	
Α2. Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-0.1		-0.1		-0.3		-0.1		0.0		0.0	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-15.3		-15.4		-17.5		-17.1		-16.2		-14.7	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)			Σ12m € δις	Όχι	7.5		7.7		21.1		19.3		18.2		16.0	
Β1. Ταξιδιωτικό			Σ12m € δις	Όχι	3.5		3.6		15.4		15.9		12.7		11.2	
Β2. Μεταφορών			Σ12m € δις	Όχι	4.1		4.3		6.0		5.5		5.0		4.5	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών			Σ12m € δις	Όχι	-0.1		-0.2		-0.3		-0.1		0.5		0.4	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)			Σ12m € δις	Όχι	-0.6		-0.8		-1.7		-1.8		-0.9		-0.5	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών			Σ12m € δις	Όχι	-1.1		-1.2		-1.2		-1.1		-1.1		-1.0	
Γ2. Τόκων, Μερισιμάτων και Κερδών			Σ12m € δις	Όχι	-2.3		-2.5		-3.0		-3.4		-2.1		-2.5	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων			Σ12m € δις	Όχι	2.8		2.9		2.5		2.8		2.3		3.0	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)			Σ12m € δις	Όχι	0.6		0.8		-0.1		-0.4		-0.6		-0.4	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης			Σ12m € δις	Όχι	0.6		0.7		-0.2		-0.7		-0.9		-0.6	
Δ2. Λοιπών Τομέων			Σ12m € δις	Όχι	0.0		0.0		0.1		0.3		0.3		0.2	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	(1), (7)	%	-	1.5%	2019	1.0%	2018	0.7%	2017	0.5%	2016	-5.7%	2015	-3.6%	2014
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	4.5%		4.4%		3.9%		3.8%		-2.1%		0.4%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	180.5%		186.2%		179.2%		180.8%		177.0%		180.2%	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	-0.50%	18/9/19	-0.40%	16/3/16	-0.30%	9/12/14	-0.20%	10/9/14	-0.10%	11/6/14	0.00%	13/11/13
Δημοσιονομικές Σταθερού Επιτοκίου			%	-	0.00%		0.00%		0.05%		0.15%		0.15%		0.25%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης			%	-	0.25%		0.25%		0.30%		0.30%		0.40%		0.75%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια																
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Τέλος Περιόδου	m	(6), (7)	%	-	0.63%	Δεκ-20	0.64%	Νοε-20	1.46%	Δεκ-19	4.38%	Δεκ-18	4.12%	Δεκ-17	7.03%	Δεκ-16
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)	(2), (7)		%	-	0.09%	Νοε-20	0.10%	Οκτ-20	0.19%	Νοε-19	0.28%	Νοε-18	0.29%	Νοε-17	0.35%	Νοε-16
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)			%	-	4.14%		4.10%		4.34%		4.63%		4.79%		4.83%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (υφιστάμενων)			%	-	0.09%		0.10%		0.23%		0.29%		0.32%		0.37%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (υφιστάμενων)			%	-	3.76%		3.77%		4.02%		4.27%		4.52%		4.85%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	173.8	Νοε-20	173.1	Οκτ-20	174.4	Νοε-19	190.4	Νοε-18	202.8	Νοε-17	222.1	Νοε-16
Α. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	26.9		26.2		19.2		17.3		18.2		23.0	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	74.2		73.9		74.7		83.2		89.0		95.0	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	64.0		64.4		69.8		77.9		82.7		90.9	
Δ. Αγρότες, Έλευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχ.			€ δις	Όχι	8.6		8.6		10.7		11.9		12.8		13.2	
Καταθέσεις και Ρέζοι																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέζοι (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	214.4	Νοε-20	212.2	Οκτ-20	199.9	Νοε-19	162.6	Νοε-18	158.9	Νοε-17	162.2	Νοε-16
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)			€ δις	Όχι	168.7		166.1		154.0		147.7		138.6		136.4	
Α1. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	10.0		10.4		14.4		16.3		14.7		11.6	
Α2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)			€ δις	Όχι	34.4		33.9		24.7		23.7		22.5		22.2	
Α2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	1.5		1.9		1.6		1.4		1.5		1.5	
Α2.2. Λοιπά Χρηματοοικονομικά Ιδρύματα			€ δις	Όχι	2.3		2.4		2.2		1.8		1.6		3.7	
Α2.3. Μη Χρηματοοικονομικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	30.6		29.6		20.9		20.5		19.4		16.9	
Α3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	123.0		121.8		114.9		107.7		101.3		102.7	
Β. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	2.0		2.0		1.7		1.7		1.4		2.3	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	6.1		6.2		6.4		5.3		6.2		6.2	
Δ. Υποκρέωςτες Σχετιζ. με Μεταβιβαζ. Περιουσι. Στοιχεία			€ δις	Όχι	37.6		37.9		37.8		7.9		12.6		17.3	
Δείκτες Εμπιστοσύνης																
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	91.5	Δεκ-20	91.0	Νοε-20	110.4	Δεκ-19	102.7	Δεκ-18	102.5	Δεκ-17	97.3	Δεκ-16
Βιομηχανία (στάθμιση 40%)			ΜΔ	Ναι	-10.3		-12.4		2.0		-5.0		0.2		-5.7	
Υπηρεσίες (στάθμιση 30%)			ΜΔ	Ναι	-30.4		-28.8		29.1		11.4					

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadi@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Ιωάννης Γκιώνης
Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 707

Δρ, Στυλιανός Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Όλγα Κοσμά
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 728

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
rpetropoulou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
Οικονομικός Αναλυτής
v-trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιμπράου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiampraou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

